

Nova planinarska obilaznica „Sveti vrhovi hrvatskih planina“

U subotu, 30. listopada 2021. godine, simbolično, pred sam kršćanski blagdan i državni praznik Svih svetih, u opticaj je svečano puštena nova planinarska obilaznica HPD „Zagreb-Matica“ pod nazivom *Sveti vrhovi hrvatskih planina*. Tog dana obišli smo dvore staroslavenskog božanstva Velesa (KT31) na Medvedgradu i dvore vrhovnog staroslavenskog boga groma i munje Peruna (KT27) na vrhu Velikog Plazura - na Medvednici.

Riječ je o uistinu sasvim drugačijoj planinarskoj obilaznici od svih dosadašnjih jer ona u svojoj idejnoj podlozi ima kulturološko-mitološku priču koja povezuje staroslavensku i kršćansku tradiciju na prostoru današnje Hrvatske, a koja se posebno zorno očituje na njezinim planinama.

Ove dvije kulturne tradicije tako su različite, a opet, one imaju tako snažnu poveznicu koja se evocira upravo ovom obilaznicom. Staroslavenska kultura u bitnome je obilježena činjenicom politeističkog vjerovanja tadašnjih ljudi, a iz današnje kršćansko-monoteističke perspektive takva vjerovanja su okarakterizirana kao poganska. Ipak, činjenica je, a što nam potvrđuju spoznaje iz etnologije, povijesti, sociologije, lingvistike i drugih znanosti, da ovi suprotstavljeni kulturni koncepti imaju svoje brojne zajedničke pojavnosti u prostoru. To se otkrilo analizom postojećih toponima i topografskih obilježja koje čine tzv. „svete trokute“ staroslavenskog vjerovanja, a u koje se, kao u kakvu slagalicu, odlično uklapaju kršćanski sveci kao supstituti za staroslavenska božanstva.

Obilaznica *Sveti vrhovi hrvatskih planina* je u stvari lijepa knjižica od 116 stranica sa 32 zadane kontrolne točke koje su, kao kakvi biseri, razasuti po cijeloj Hrvatskoj (Slavonija, Središnja Hrvatska, Međimurje, Kordun, Gorski kotar, Istra, Lika...), ali najveći broj njih nalazi se u Dalmaciji, na dalmatinskim planinama i otocima.

U uvodnom dijelu osim riječi autora obilaznice, prikaza pravila obilaznice i neizostavnom dijelu o najvećem hrvatskom planinarskom društvu, dobit ćete i osnovne informacije o staroslavenskoj mitologiji i svetim vrhovima.

Opisi kontrolnih točaka obilaznice obiluju zanimljivim i manje poznatim informacijama i pričama o pojedinim vrhovima, a njezin sastavni dio je i kratki životopis kršćanskih svetaca, kao i karakteristike staroslavenskih božanstava na koje još uvijek postoji uspomena na našim planinama i čija imena nose njihovi vrhovi.

Autor obilaznice i prigodne značke koju će dobiti obilaznici koji obiđu sve njezine kontrolne točke jest istaknuti član našeg planinarskog društva izv. prof. dr. sc. Ivor Altaras Penda, kojemu je ovo već treća autorska planinarska obilaznica (uz *Abecedu hrvatskih vrhova i 4 godišnja doba na Puntijarki*). Naš Ivor je za ovu obilaznicu napisao i pjesmu posvećenu svetim vrhovima koja je također njen sastavni dio.

Ovu, po mnogo čemu jedinstvenu obilaznicu možete nabaviti ili naručiti u HPD „Zagreb-Matica“, po popularnoj cijeni od 50 kn, što vam svakako preporučamo jer ćete obilazeći vrhove iz ove obilaznice ući u jedan potpuno novi svijet – svijet svetih mjesta i vrhova u Hrvatskoj, koji čekaju na vas da ih posjetite.

dipl. ing. Bruno Šibl